

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

795. Qualiter, & quid exprimendum in hac publicatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

obligatus fuerit publicare solum in Ecclesia illa Abbatiali. Quodsi etiam Ecclesi, in qua alia facienda publicatio, tutum non habet accessum, ob pestem, bellam, aliave manifesta pericula, facienda est in proxima Parochiali ab istis periculis immuni. Castrop. Ventrigl. II. cit. Ac denique, si beneficium ad nullam diaecsim spectat, sufficit fieri publicationem duntaxat in Ecclesia, in qua situm. Castrop. Azor. II. cit. aut. ut Paris. loc. cit. num. 10. in Ecclesia aliqua, si sit, cui immediate subjacet. Quia tamen intelligenda, ut recte ibidem Paris. ut Ecclesia illa habeat Curam animarum & populum, sive ut soleat, possitque ibi convenire multitudine ad missarum solennia, ut ratio Constitutionis locum habeat, & Resignatio innotescere possit.

3. Respondeo tertio: Quamvis non videatur satisficeri Constitutioni quod ad hoc punctum, si in porta, vel in portico Ecclesia, dum in ea celebrantur missarum solennia, fieri haec publicatio; ed quod Constitution dicat: in beneficii Ecclesia, & Cathedrali, dictio autem in importet & exigat intrinsecitatem, ut Bartol. Bald. & alii in l. Gallus. §. ille casus ff. de posthum. & Felin. in c. tertio loco. de presump. Card. Paris. conf. 166. a num. 22. vol. 4. ubi quod factum in portico, seu ostio extra clausuram, vel scalis, non dicitur factum in domo: & alii apud Paris. cit. q. 6. n. 19, ubi etiam in hac sententiam negativam inclinat, subiungit tamen nu. 21. Rotam in Hippogeriens. 16. Maii. 1588, resolvisse contrarium. Rationem quoque addit; quod per talen publicationem resignatio adhuc iatis innotescat, & sic satis obvietur fraudibus, adeo que satisfici Constitutioni. ac nu. 23, concludit dicendo, tutius fore, publicationem facere iuris Ecclesiam in aliquo loco apto, & sic se vidisse servari in praxi, ut fiat in corpore ipsius Ecclesia. Sic faciendam ex Cathedra Ecclesia, vel loco aliquo publico, ex quo omnes audire possint, ait Castrop. loc. cit.

Questio 793. Coram quibus facienda publicatione?

R Espondeo: Coram frequente populo ad missarum solennia, aliave divina, & prædicationem convenienter. Paris. loc. cit. n. 13. Hinc facta publicatione in Choro coram Capitulo seu Canonicis, & presbyteris duntaxat est nulla. Paris. nu. 18. Ventrigl. to. 2. annot. 4. §. 2. nu. 67. Garc. p. II. c. 3. nu. 294. prout resolutum in Tarentina Canonica. 12. Maii 1589. Ratio est; quia videtur velle Papa, ut facta resignatio innotescat non solum Ecclesiasticis, sed etiam secularibus. Ventrigl. loc. cit.

Questio 794. Qualiter in hac publicatione opus sit literis Apostolicis, super resignationem, & provisione Resignatarii confectis, & earum exhibitione?

I. R Espondeo primò: Quantumvis alias circa Constitutionem Pii V. utpote in qua hoc non exprimebatur, resolvitur Rota in una Calagurit. 10. Octob. 1580. fieri posse hanc publicationem sine dictis literis. Paris. cit. q. 6. n. 33. hodie tamen, ob expreilla verba Constitut. Gregorian. id fieri non posse, est manifestum. Paris. iid. Garc. p. II. c. 3. n. 290. juxta dicta à nobis supra.

2. Respondeo secundò: Opus est etiam dictarum literarum Originalium, aut earum transumpti authentici (quale dicitur, quoties de verbo ad ver-

bum est facta exemplificatio legitimè. Paris. cit. q. 6. n. 36. & idem est, quod copia. Paris. n. 37. juxta gl. in l. 2. ff. de fide instrum. Mascard. de prob. conclus. 71. in principio, & tunc probat sicut originale. Paris. n. 38. juxta eundem Mascard. loc. cit. n. 17. &c.) exhibitione publica in ipsa publicatione. Paris. loc. cit. n. 32. Ventrigl. loc. cit. n. 60. Castrop. loc. cit. n. 12. Et sic necessarium est, publicantem publicationem facere cum dictis literis, earumne transumpro authenticō in manibus. Castrop. loc. cit. Paris. cit. q. 6. nu. 43. Neque sufficit, ut in publicatione narretur resignatio cum expeditione literarum, & data illarum, opus tamen non est, earumne literarum, seu Bullarum, seu transumpti lectione. Castrop. loc. cit. Paris. nu. 42. sic resolutum dicens in Camens. Propositoria. 23. Maii. 1584. cum satis authenticum sit, authenticam scripturam exhiberi, absque eo quod legatur. Paris. cit. q. 6. n. 42. Citans Rebuff. in pr. ad reg. de publit. gl. 10. Vitalin. in Clem. causam. n. 22. de Elect. sic Ventrigl. loc. cit. n. 66. ait, opus non esse, literas provisionis sive Papa, sive Ordinarii legere de verbo ad verbum, & per extensum, sed sufficere publicare summam dictarum literarum, & illarum transumptum authenticum exhibere: imò ait Castrop. nec opus esse legere datum dictarum literarum.

3. Nequaquam autem sufficit, publicationem fieri cum Scriptura authenticā, in qua sit mentio de literarum expeditione; cum Constitution requirat præcisē literas, vel earum transumptum. Paris. num. 44. nisi tamen Scriptura illa authenticā emansuet à Papa. Paris. cit. nu. 44. & 45. juxta decis. Rota in Monopolit. 26. Nov. 1587, in qua dictum, publicationem fuisse validam, quam fecerat quis sine literis Apostolicis, cum Breve tamen Apostolico, quod obtainuerat, & quo restituiebatur adversus non publicationem. Porro Notario alienanti, se fecisse publicationem cum literis resignationis in manibus, est credendum, etiam probetur per præsumptiones, literas non potuisse tunc temporis esse in illo loco. Paris. nu. 46. juxta decis. Rota in Burgenſi Canonicit. 31. Jan. 1586. Secus tamen erit, ubi contrarium concludenter probaretur; ed quod tunc Notarius reddatur suspensus, & satis hoc casu confer de non publicatione. Paris. n. 47. juxta decis. Rota in Oxomoniſ Scholastici. 9. Feb. 1590.

Questio 795. Qualiter, & quid exprimendum in hac publicatione?

R Espondeo primò: Clarè ac intelligibili voce exprimenda est resignatio, & facta gratia, qualitas beneficii, nomina & cognomina Resignantū & Resignatariorū, ita ut hæc omnia possint ad notitiam omnium ibi præsentium pervenire, v.g. dicat Notarius: Notum omnibus facio, quemadmodum Titius resignavit beneficium suum simplex constitutum in tali Ecclesia, vel curatum taliis Ecclesiis in manibus Papa, & de eo facta est gratia Cajo, ut appareat ex literis, seu earum transumpto, quas, vel quod habeat in manibus. Castrop. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 49. qui etiam n. 50. ait, optimum fore, hæc omnia exprimi in instrumento publicationis. Quod si error factus est in nomine, vel cognomine Resignantis, dum ex aliis circumstantiis constat satis de persona, adhuc validam fore publicationem, ait Paris. n. 53. juxta quod resolutum à Rota in Hippogerienſ. 1. Feb. 1588. ed quod error in pronomine non vitiat, dum con-

stat de certitudine personæ ut AA. in l. ult. c. de hæred. instituend. Paris. nu. 55. ut nec error in officio & dignitate; cùm ex circumstantiis constat de identitate persona, nocere debet. Paris. n. 54. ex Sart. ad reg. de Annali. q. 31.

Questio 796. An, & qualiter insuper necessaria affigi exemplar omnium eorum, quæ in publicatione dicta, ad valvas Ecclesia?

Respondeo primò: Necesse est, tale exemplar affigi valvis, eu porta majoris Ecclesia, & hoc, ut innotescat f. ita resignatio, & provisio non solum iis, qui interfuerunt publicationi, sed & aliis ad Ecclesiam venturis. Garc. p. II. c. 3. nu. 295. Paris. cit. q. 6. nu. 56. juxta quod expresse dicitur in Constit. Gregor.

2. Respondeo secundò: De stylo exemplar illud ibidem relinquitur per diem, vel etiam aliquot dies; necesse tamen non est, relinquere ibi per plures dies, sed sufficere affigere, & ibi relinquere. Paris. cit. n. 56. Habetque praxis, ut fiat in uno folio copia literarum collationata; nec requiritur, ut hoc exemplar sit authenticum; cùm id in dicta Constitutione non exprimatur. Paris. ibid. Super quo exemplari valvis Ecclesia affixo testatur Paris. se vidisse, quandoque appositam parvam chartam, in qua materno sermone exprimebatur nomen Resignantis, Resignatarii, & beneficii resignati, quod sibi admodum placuisse ait.

Questio 797. An, & qualiter super his omnibus conficiendum à Notario instrumentum?

Respondeo primò: Necesse esse conficiendum super his omnibus à Notario ad hoc rogato instrumentum. Paris. cit. q. 6. n. 60. & 61.

2. Respondeo secundò: Ut satisfactum dicta Constitut. Gregorianæ censeatur, debere in hoc publicationis instrumento testari Notarium de facta affixione; nec sufficere, Notarium in eo dicere, legi & publicavi, absque eo, quod mentio nem faciat de affixione, tanquam verius tuerit Paris. nu. 58. sic tentum à Rota dicens, in Jaceñi Venerie. 15. Jun. 1590. eò quod pro forma tradatur, ut constet de hac affixione, nec colligi ea possit ex illius verbis: legi & publicavi, subdit tamen Paris. n. 59. Satisfactum videri Constitut. Gregor. quo ad hoc, si Notarius dixisset: Legi & publicavi juxta formam Constitutionis Gregorii XIII. eò quod tunc prælumatur pro affixione. Debet insuper hoc instrumentum continere qualitates ceteras omnes in dicta Constitutione requisitas. Paris. cit. n. 61. juxta mox sub jicienda.

3. Respondeo tertio: Debet instrumentum hoc confici cum interventu duorum testium; quando enim instrumentum, quod producitur ad probandum publicationem, non est in forma probante, v. g. quia caret testibus, non probat, & ex eo non constat de publicatione. Paris. n. 60. juncto n. 66. Proinde non sufficere, ut in eo dicatur, factam fuisse publicationem in præsencia multorum testium in testium fide dignorum; sed requiritur, ut nomina testium in instrumento exprimantur. Paris. n. 67. qui etiam n. 68. addit. hoc procedere, etiam si duo Notarii fuerint rogati; cùm ex hoc non suppleatur numerus testium.

4. Respondeo quartò: dictum instrumentum Notarius à tergo literarum Apostolicarum exten-

dere confuevit haec ferè forma, ut Paris. n. 62. fidem facio, retroscriptas literas Apostolicas expeditas in favorem N. juxta earum seriem, & tenorem, cum nominibus & cognominibus Resignantis & Resignatarii, ac denominatione, & qualitate beneficij clara & intelligibilis voce sub data 28. Nov. 1699, in ipsa Ecclesia, ac in Cathedrali, dum frequens populus ad missarum solemnia convenerat, publicasse, eaque manibus renuisse, ostendisse, & legisse, earumque exemplar collationatum affixum ibi fuisse relictum, & stetisse per aliquod tempus, aliaque & similia facta fuisse juxta formam traditam per Gregorium 13. in Constitut. sua de publicandis. In quorum omnium & singulorum præmissorum fidem. Ego &c. presentibus. N. N. Quamvis Paris. n. 62. dicat, Rotam sustinuisse, quandoque instrumenta, in quibus non ita exactè referebantur dictæ qualitates, sed solum dicebatur: juxta Constitut. Gregor. eò quod quòd semper relatio intelligatur facta cum omnibus suis qualitatibus; & circa publicationem Notario sit credendum, ut Achill. decis. 10. de citatione.

Questio 798. An, si littera resignationis sint nulliter expedita ob subreptionem vel obrepctionem, & Resignatarius obtineat gratiam perinde valere, & postea publicet prædictas literas juxta formam alias prescriptam, absque eo, quod publicentur dictæ literæ revalidatoria, publicatio sit nulla, & consequenter etiam Resignatio?

Respondeo: Tametsi videri posset, esse invalidam; eò quod Constitutio statuens publicationem faciendam cum literis, intelligenda sit de literis validis; cùm invalida in nulla sint considerationes, nec ullum effectum producere possint. Item, quod per publicationem cum literis invalidis non occurritur fraudibus, ad quas avertendas instituta publicatio, dum occurrente morte Resignatarii, Resignans posset ostendere nullitatem resignationis, & docere de interesse Resignatarii, & sic decipi Ordinarii, dum literæ istæ revalidatoria non sunt publicatae. Nihilominus non obstantibus hisce & similibus valere publicationem, tener Paris. l. 11. q. 7. n. 88. sic resolutum dicens à Rota in Mediolanensi. Propositura. 30. Octob. 1589. eò quod publicatio talis fuit facta cum literis eo tempore, quo erant convalidatae per gratiam perinde valere, quæ, ut Rebuff. in pr. tit. de perinde valere, habet oculos retro, & revalidat omnia ab initio cum omnibus inde secutis. Quinimò tener Paris. n. 89. si quis post publicationem jam factam obtinuerit gratiam perinde valere, sufficere adhuc illam publicationem, & non esse opus alia, quemadmodum, si Papa concessisset alicui privilegium testandi, hæc gratia facit, ut testamentum sustineatur jam factum, licet nulliter, ita ut valeat ipso jure absque nova declaratione, ut Jason. in l. quod minus. ff. de fluminibus. nu. 129. Calrens. in l. si quis filio. §. irritum. num. 4. de injust. rupto irrito facto testam. &c. Ad opposita etiam breviter responderet Paris. n. 91. literas stante tali gratiâ perinde valere, esse validas, & vi illius gratiæ validari ab initio.

Questio 799. An publicatio hac facienda à Resignatario fieri possit per Procuratorem ab eo constitutum?

Respondeo affirmativè. Paris. cit. q. 6. n. 122. & 123. qui enim per alium facit, per seipsum fa-